

Anmälan om skolsituationen för en elev vid Torslunda skola i Mörbylånga kommun

Beslut

Skolinspektionen förelägger Mörbylånga kommun att senast den 7 augusti 2017 vidta åtgärder så att elevens rätt till utbildning tillgodoses. I detta ingår att vidta de åtgärder som krävs för att eleven ska fullgöra sin skolgång (7 kap. 2, 3 och 22 §§ skollagen [2010:800]).

De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag som ovan redovisas skriftligt till Skolinspektionen. Redovisningen ska lämnas av tjänsteman på nämndens vägnar, nämndordförande, utskott eller berörd nämnd.

Skolinspektionen avvisar anmälarnas begäran om ersättning för utdömda vitesbelopp.

Ärendet

Skolinspektionen har den 13 februari 2017 tagit emot en anmälan från vårdnadshavarna till två elever (hädanefter A och B) vid Torslunda skola i Mörbylånga kommun. Skolinspektionen har utrett skolsituationen för A och B inom ramen för två separata ärenden. I detta ärende har Skolinspektionen utrett skolsituationen för B. I diarienummer 41-2017:1475 har Skolinspektionen utrett skolsituationen för A.

Skolinspektionen ska i sin utredning ta ställning till om Mörbylånga kommun, som är huvudman för Torslunda skola, följt bestämmelserna om rätten till utbildning för B. Utredningen gäller vårterminen 2015 och läsåren 2015/16 samt 2016/17.

Anmälarna har uppgett bland annat följande

B kan inte gå kvar i sin skola, eftersom den är utrustad med trådlöst nätverk. B är känslig för strålning vilket innebär att miljön i skolan är skadlig för B. Anmälarna vill ha ersättning för de vitesbelopp som har utkrävts av Mörbylånga kommun.

Mörbylånga kommun har uppgett bland annat följande

Under höstterminen 2014 och en del av vårterminen 2015 hade eleven en ökande frånvaro. Frånvaron anmäldes till huvudmannen i januari 2015. B har varit helt frånvarande från undervisningen sedan andra delen av vårterminen 2015.

Huvudmannen bedömer att B:s frånvaro är ogiltig. Vårdnadshavarna har vid flera tillfällen ansökt hos Mörbylånga kommun om att få undervisa B i hemmet. Dessa ansökningar har avslagits med hänvisning till att det saknas synnerliga skäl enligt skollagen. Anmälarna har överklagat besluten till förvaltningsdomstol, som inte har ändrat kommunens beslut. Huvudmannen känner även till vårdnadshavarnas oro för elektrisk strålning, men har inte tagit del av medicinskt underlag som styrker att B är

känslig för elektrisk strålning. Elevhälsan har varit delaktig i B:s situation under 2014 och 2015. En skolsocial utredning gjordes under januari 2015. Den visade att B behövde trygghetsskapande åtgärder, men hade förutsättningar att uppnå kunskapskraven och således inte hade rätt till särskilt stöd.

Skolan och huvudmannen har vidtagit flera åtgärder för B. Under läsåret 2014/15 har åtgärderna innefattat stödsamtal med kurator, hälsosamtal och kontakt med skolsköterska, erbjudande om skolläkarbesök, undervisning i klassen enligt ett anpassat schema, beviljad skolskjuts med skoltaxi, tät kontakt med klasslärare och specialkost enligt önskemål. Under läsåret 2015/16 har åtgärderna innefattat möte mellan vårdnadshavare, barn, rektor och verksamhetsområdeschef. Vidare har socialtjänsten informerats. Under läsåret 2016/17 har åtgärderna innefattat möte mellan vårdnadshavare, rektor och sektionschef. Under läsåren 2015/16 och 2016/17 har vårdnadshavarna bjudits in till flera möten men avböjt. Barn- och utbildningsutskottet har hälsat på hos familjen och Mörbylånga kommun har vitesförelagt vårdnadshavarna att se till att B fullgör sin skolplikt. Förelagda vitesbelopp har dömts ut.

I dagsläget undervisas B av vårdnadshavarna i hemmet. Specialpedagogen har tidigare bedömt att undervisningen är otillräcklig i relation till kraven i läroplanen och kursplanerna.

Motivering till beslutet

Rättslig reglering

Alla barn som är bosatta i Sverige har skolplikt och alla skolpliktiga barn har rätt att få grundläggande utbildning i allmän skola (7 kap. 2 och 3 §§ skollagen).

En elev i grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli (7 kap. 17 § skollagen).

Den som har vårdnaden om ett skolpliktigt barn ska se till att barnet fullgör sin skolplikt (7 kap. 20 § skollagen).

Kommunen ska se till att eleverna i dess grundskola och grundsärskola fullgör sin skolgång (7 kap. 22 § skollagen).

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:3) om arbetet att främja närvaro och att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro i skolan och Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2014:40) om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram med kommentarer framgår närmare hur arbetet kring frånvaro kan eller bör bedrivas.

Skolinspektionens bedömning

Ramen för prövningen

I ärendet prövar Skolinspektionen om Mörbylånga kommun har iakttagit sina skyldigheter enligt skollagen att tillgodose att B fullgör sin skolgång.

Skolinspektionen prövar inte vilka specifika åtgärder skolan och huvudmannen behöver vidta för att tillgodose B:s rätt till utbildning eller vilka resurser som ska avsättas för detta.

Skolinspektionen är också förhindrad att pröva om anmälarna har rätt till ersättning för utdömda vitesbelopp. Anmälarnas begäran härom ska därför avvisas.

Skolinspektionens bedömning av B:s rätt till utbildning

Av Skolinspektionens utredning framgår att Torslunda skola har utrett B:s skolsituation under läsåret 2014/15 och konstaterat att B behövde vissa trygghetsskapande åtgärder, men inte var i behov av särskilt stöd. Vidare framgår att B, sedan mitten av vårterminen 2015, varit helt frånvarande från Torslunda skola. Orsaken är, enligt B:s vårdnadshavare, att B är överkänslig mot strålning. B har istället fått undervisning av sina vårdnadshavare i hemmet. Mörbylånga kommun har vidtagit vissa åtgärder för att tillgodose B:s rätt till utbildning bland annat möten med B, vårdnadshavarna och stöd från elevhälsan. Huvudmannen har också förelagt vårdnadshavarna att se till att B fullgör sin skolplikt och förenat dessa förelägganden med vite.

Skolinspektionen har förståelse för att detta är ett svårt elevärende och betvivlar inte att skolan har velat hitta lösningar som leder till att B ska få en fungerande skolsituation. Faktum kvarstår dock att B, trots de försök som har vidtagits för att få tillbaka B till skolan och trots kontakt med socialtjänsten, inte har varit i skolan sedan mitten av vårterminen 2015. Den tid som återstår för eleven i grundskolan är värdefull. Fortsätta ansträngningar för att tillgodose elevens rätt till utbildning måste vidtas.

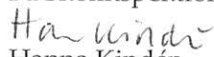
I ett komplicerat ärende som detta är det vidare viktigt att se till *kommunens totala ansvar* i förhållande till en elev. Det är Mörbylånga kommun som är ytterst ansvarig för elevens rätt till utbildning. Arbetet med att få tillbaka eleven till skolan måste bedrivas på såväl skol- som huvudmannanivå. Det är angeläget att kommunens utskott - både barn- och ungdomsutskottet och sociala utskottet - och skolan tar ett helhetsgrepp och samverkar vad gäller åtgärder för att en elev inte ska bli utan skolgång i denna omfattning. Om det samarbete som förelegat inte gett resultat behöver samarbetet och samverkan ytterligare förstärkas så att mer kraftfulla åtgärder kan sättas in.

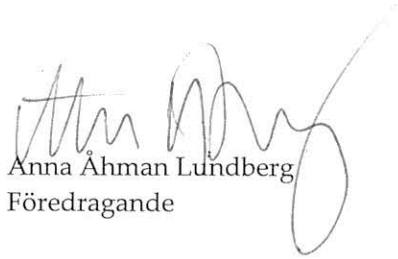
Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolinspektionen att Mörbylånga kommun och Torslunda skola inte har vidtagit de åtgärder som krävs för att tillgodose B:s rätt till utbildning, vilket är en brist.

Föreläggande

Skolinspektionen bedömer att Mörbylånga kommun brustit i arbetet med att vidta åtgärder för att tillgodose A:s rätt till utbildning. Skolinspektionen förelägger därför Mörbylånga kommun enligt 26 kap. 10 § skollagen att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

På Skolinspektionens vägnar

Hanna Kindén
Beslutsfattare

Anna Åhman Lundberg
Föredragande

Kopia till: **Anmälarna** och rektorn